

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/28/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717207168
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5717207168.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Jána Burika, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin ako kolíznym opatrovníkom a o plnoleté dieťa: T. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. B. XXXX/XX, B. - H., zastúpená: AK JUDr. Repáň a partneri, s.r.o., so sídlom M. R. Štefánika 25, Martin, IČO: 50 711 776, do plnoletosti zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov - matky: B. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. B. XXXX/XX, B. - H., zastúpená: AK JUDr. Repáň a partneri, s.r.o., so sídlom M. R. Štefánika 25, Martin, IČO: 50 711 776 a otca: Q. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/X, B. - H., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného a návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní matky a plnoletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 23P/89/2017-364 zo dňa 26. apríla 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že otec je povinný platiť na plnoletú T. výživné vo výške 230,- eur mesačne za obdobie od 19.04.2017 do 31.12.2018, vo výške 200,- eur mesačne za obdobie od 01.01.2019 do 31.05.2020, vo výške 215,- eur mesačne za obdobie od 01.06.2020 do 31.08.2020 a s účinnosťou od 01.09.2020 vo výške 230,- eur mesačne, ktoré výživné je splatné vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám plnoletého dieťaťa.

Zameškané výživné na plnoletú T. za obdobie od 19.04.2017 do 21.04.2021 vo výške 888,- eur je otec povinný splácať v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok s tým, že zameškané výživné bude otec poukazovať k rukám plnoletého dieťaťa.

Otec je povinný platiť na maloletého Q. výživné vo výške 180,- eur mesačne za obdobie od 19.04.2017 do 31.12.2018, vo výške 150,- eur mesačne za obdobie od 01.01.2019 do 31.05.2020, vo výške 165,- eur mesačne za obdobie od 01.06.2020 do 31.08.2020 a s účinnosťou od 01.09.2020 vo výške 180,- eur mesačne, ktoré výživné je splatné vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Zameškané výživné na maloletého Q. za obdobie od 19.04.2017 do 21.04.2021 vo výške 888,- eur je otec povinný splácať v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok s tým, že zameškané výživné bude otec poukazovať k rukám matky.

Vo zvyšnej časti návrh matky na zvýšenie výživného z a m i e t a .

Nedotknutý z o s t á v a výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bol zamietnutý návrh otca na zníženie výživného a úpravu styku.

Žiadny z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

Tým sa m e n í rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 20P/132/2013-121 zo dňa 17.12.2013, právoplatný a vykonateľný dňa 13.01.2014.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uložil otcovi povinnosť platiť pre plnoletú T. zvýšené výživné zo sumy 200,- eur mesačne na sumu 230,- eur mesačne za obdobie od 19.04.2017 do 31.12.2018, zo sumy 200,- eur na sumu 215,- eur mesačne za obdobie od 01.06.2020 do 31.08.2020, zo sumy 215,- eur mesačne na sumu 230,- eur mesačne za obdobie od 01.09.2020 do 21.04.2021 splatné vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám plnoletého dieťaťa. O zameškanom výživnom pre plnoletú T. za obdobie od 19.04.2017 do 21.04.2021 vo výške 888,- eur rozhodol súd prvej inštancie tak, že otcovi uložil povinnosť splácať nedoplatok v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok s tým, že výživné bude otec poukazovať k rukám plnoletého dieťaťa. Otcovi uložil povinnosť platiť pre maloletého Q. zvýšené výživné zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 180,- eur mesačne za obdobie od 19.04.2017 do 31.12.2018, zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 165,- eur mesačne za obdobie od 01.06.2020 do 31.08.2020 a zo sumy 165,- eur mesačne na sumu 180,- eur mesačne za obdobie od 01.09.2020 do 21.04.2021 splatné vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. O zameškanom výživnom pre maloletého za obdobie od 19.04.2017 do 21.04.2021 vo výške 888,- eur rozhodol súd prvej inštancie tak, že otcovi uložil povinnosť splácať nedoplatok v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Vo zvyšnej časti návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Taktiež zamietol návrh otca na zníženie výživného a úpravu styku. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Podľa súdu prvej inštancie porovnaním skutočností na strane rodičov maloletého dieťaťa a v súčasnosti už plnoletého dieťaťa rozhodných pre určenie výšky výživného bolo zistené, že v čase posledného rozhodovania o výživnom súd pri otcovi vychádzal z príjmov, ktoré dosahoval v spoločnosti Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s., kde za obdobie od 01/2012 do 12/2012 dosahoval čistý priemerný mesačný príjem vo výške 1.076,- eur + vyplatené príplatky za rok 2012 celkom vo výške 2.351,82 eur, za obdobie od 01/2013 do 08/2013 dosahoval čistý priemerný mesačný príjem vo výške 1.002,97 eur + príplatky za dané obdobie celkom 1.469,47 eur. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že otec pracoval v pozícii dispečera. Po podaní návrhu otec stále pracoval v rovnakej spoločnosti, už na pozícii majstra a bol preložený do Turčianskych Teplíc. Jeho čistý priemerný mesačný príjem za obdobie od 01/2016 do 12/2016 bol vo výške 1.033,75 eur, za obdobie od 01/2017 do 05/2017 vo výške 921,41 eur, za obdobie od 06/2017 do 03/2018 vo výške 843,72 eur, za obdobie od 03/2018 do 04/2019 vo výške 740,99 eur. Príplatky už nepoberal. So spoločnosťou ukončil pracovný pomer dňa 01.04.2019, po 28 rokoch. Otec vykonával funkciu zástupcu vlastníkov bytov pre Okresné stavebné bytové družstvo Martin, kde mu za rok 2017 bola vyplatená odmena 1.522,56 eur, teda 126,88 eur mesačne. Zástupcu vlastníkov bytov prestal vykonávať ku dňu 31.12.2018. Otec bol od 19.01.2018 do 16.03.2018 poberateľom nemocenskej dávky v priemernej mesačnej výške 473,- eur. Otec v roku 2017 (vklad povolený dňa 10.05.2017) kúpil byt č. X na ulici V. v B.. Otec býval určitú dobu s pani S. v spoločnej domácnosti. Otec v období od 18.12.2019 do 11.08.2020 bol vedený ako nezamestnaný a bol poberateľom dávky v nezamestnanosti v priemernej výške 666,50 eur. V období od 01/2019 do 12/2019 (od 17.01.2019 do 28.02.2019, od 22.03.2019 do 29.03.2019 a od 03.04.2019 do 16.12.2019) bol otec poberateľom nemocenskej dávky v priemernej mesačnej výške 665,- eur. Pre spoločnosť PERSONICA, s.r.o., so sídlom Žilina, Mariánske nám. č. 29/6 pracoval od 12.08.2020 do 21.04.2021, kde jeho priemerný vymeriavací základ bol vo výške 1.352,- eur. Od 22.05.2020 bol otcovi priznaný invalidný dôchodok vo výške 487,40 eur. Matka pracovala u rovnakého zamestnávateľa, v tom čase bol jej čistý priemerný mesačný príjem za rok 2012 vo výške 373,18 eur a za obdobie od 01/2013 do 08/2013 vo výške 390,93 eur. V súčasnosti je jej čistý priemerný mesačný príjem za obdobie od 04/2016 do 09/2016 bol vo výške 484,33 eur, za obdobie od 08/2016 do 01/2017 vo výške 489,54 eur, za obdobie od 01/2017 do 05/2017 vo výške 518,50 eur, za obdobie od 04/2017 do 03/2018 vo výške 591,98 eur, za obdobie od 03/2018 do 12/2018 vo výške 638,73 eur, za obdobie od 01/2019 do 12/2019 vo výške 742,88 eur a za obdobie od 01/2020 do 11/2020 vo výške 884,04 eur. Maloletý Q. v školskom roku 2012/2013 navštevoval MŠ, ku dňu právoplatnosti predchádzajúceho rozsudku navštevoval 1. ročník ZŠ. V súčasnosti navštevuje 8. ročník ZŠ. Plnoletá T. navštevovala 8. ročník ZŠ. Aktuálne po strednej škole naďalej pokračuje v príprave na budúce povolanie štúdiom. Podľa súdu prvej inštancie zmena pomerov nastala u matky, otca aj oboch detí. Matkin príjem sa postupom času zvyšoval, aktuálne je jej príjem vyšší o necelých 500,- eur. Otec pracoval dlhé roky (28 rokov) v jednej spoločnosti, kde

v tom čase bol jeho čistý príjme okolo 1.150,- eur s príplatkami. Otec bol v 05/2017 preradený do Turčianskych Teplic, kde mu bol daný k dispozícii služobný byt. Za rok 2016 bol jeho čistý priemerný mesačný príjem 1.033,- eur, časom klesol na 921,- eur, neskôr 843,- eur a 740,- eur, čo bolo následkom práceneschopností otca. Pracovný pomer s dlhoročným zamestnávateľom otec ukončil 01.04.2019 dohodou bez uvedenia dôvodu, čím mu vznikol nárok na odstupné, ktoré taktiež otec v konaní neuvádzal. Otec bol v období od 01/2019 do 12/2019 práceneschopný s dávkou vo výške 665,- eur a následne bol vedený ako uchádzač o zamestnanie do 11.08.2020 s dávkou vo výške 666,- eur. Otcovi vznikol nárok na poberanie invalidného dôchodku od 22.05.2020 vo výške 487,40 eur. Súd prvej inštancie rozhodol o čiastočnom zvýšení výživného na deti o sumu 30,- eur, resp. sumu 15,- eur. Súd sa snažil rovnako s matkou zvýšenie kategorizovať na jednotlivé obdobia, ktoré boli u otca náročné v súvislosti s jeho zdravotným stavom. Súd prvej inštancie zvýšil výživné u oboch detí za obdobie od podania návrhu, teda od 19.04.2017 do 31.12.2018, keďže otec preukázateľne pracoval v Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s., a bol aj zástupcom vlastníkov bytov. Od januára 2019 do 31.05.2020 súd prvej inštancie nezvyšoval výživné otca na deti, keďže v danom období bol otec práceneschopný a následne bol nezamestnaný. Súd prvej inštancie za obdobie kedy bol otec ešte nezamestnaný, avšak od 22.05.2020 s priznaným invalidným dôchodkom zvýšil výživné u oboch detí od 01.06.2020 do 31.08.2020 o sumu 15,- eur. Za obdobie od 31.08.2020 do 21.04.2021 súd zvýšil výživné u oboch detí o sumu 30,- eur, nakoľko otec od 11.08.2020 začal pracovať pre spoločnosť PERSONICA, s.r.o. a zároveň bol aj poberateľom invalidného dôchodku. Po dátume 21.04.2021 sa výška výživného nemení a ostáva v pôvodnej výške určenej predchádzajúcim rozsudkom 20P/132/2013-121 zo dňa 17.12.2013, právoplatný a vykonateľný dňa 13.01.2014, keďže k zvýšeniu dochádza iba za presne ohraničené časové obdobia. Pokiaľ otec argumentoval tvrdeniami, že nepoberá invalidný dôchodok a ani o ňom nevedel, toto nemohlo mať za následok, že súd daný príjem otca nebude zohľadňovať, keďže má riadne preukázaný jeho nárok. Dôchodok, teda bude otcovi vyplatený späť. Rovnako súd prvej inštancie poznamenal, že otcovi vznikol nárok pri ukončení pracovného pomeru u zamestnávateľa, kde robil 28 rokov na odstupné, čo nijakým spôsobom otec neuvádzal. Súd vychádza z ustanovení Zákonníka práce. Pokiaľ sa týka určeného zvýšenia výživného, otec sumu 30,- eur, prípadne 15,- eur nijakým spôsobom nerozporoval, dokonca uviedol, že si je vedomý nárastu nákladov na maloleté deti. Súd prvej inštancie považoval za potrebné uviesť, že neporozumel konaniu otca ohľadom ukončenia pracovného pomeru s dlhoročným zamestnávateľom. Práceneschopný môže byť zamestnanec po dobu až jedného roka, bez toho, aby bol nútený ukončiť pracovný pomer. Po ani nie ročnej PN sa otec zaradil medzi uchádzačov o zamestnanie. Následne sa otec zamestnal prostredníctvom agentúry na prácu (otec uvádzal v Kii), ktorá je podľa názoru súdu prvej inštancie náročnejšia ako tá, o ktorú sa vlastným rozhodnutím pripravil, teda majster v spoločnosti Turčianske vodárenská spoločnosť, a.s. Nehovoriac o tom, že pracovný pomer bol skončený dohodou bez uvedenia dôvodu zo strany zamestnanca. Súd prvej inštancie pri zvýšení výživného zohľadnil aj skutočnosť, že matka zabezpečovala aj zabezpečuje starostlivosť o deti viac menej sama. V súčasnosti už plnoletá dcéra nie je s otcom v pravidelnom kontakte a maloletý sa taktiež s otcom ani v zmysle rozsudku nestretáva. Aj z tohto dôvodu súd nepovažoval za potrebné meniť úpravu styku otca s maloletým Q., keďže tento upravený je ani v takomto rozsahu sa nerealizuje. Pokiaľ otec žiadal znížiť výživné od podania návrhu, teda od 09.09.2020 súd prvej inštancie tento jeho návrh zamietol, keďže neboli naplnené podmienky na zníženie výživného. Od tohto dátumu sa otcove pomery nijakým výrazným spôsobom nezmenili, otec pracoval v spoločnosti PERSONICA, s.r.o. a rovnako mal priznaný nárok na invalidný dôchodok. Súd prvej inštancie uviedol, že paradoxne v období, kedy by súd skôr uvažoval o znížení výživného, tento návrh otec nepodal a keď sa jeho situácia výrazne zlepšila rozhodol sa ho podať. Súd prvej inštancie priznal zameškané výživné od dátumu 19.04.2017, teda od dátumu podania návrhu do 21.04.2021. Pri určení nedoplatku na výživnom na deti za dané obdobie súd prvej inštancie vychádzal zo skutočnosti, že otec si určené výživné plnil a určil nedoplatok na výšku 888,- eur na každé dieťa zvlášť (za mesiac apríl 2017 na deň 1,- euro - 12 dní x 1,- euro = 12,- eur + 8 mesiacov 2017 a 12 mesiacov 2018 x 30,- eur = 600,- eur, mesiace jún, júl a august 2020 x 15,- eur = 45,- eur a 4 mesiace roku 2020 + 3 mesiace roku 2021 x 30,- eur = 210,- eur + za mesiac apríl 2021, na deň 1,- eur + 21 dní = 21,- eur, teda spolu 888,- eur). Súd prvej inštancie umožnil otcovi nedoplatok uhradiť po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

3. Proti uvedenému rozsudku podali odvolanie matka aj plnoletá dcéra, pričom namietali, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Poukázali na to, že otec má k

plneniu vyživovacej povinnosti nezodpovedný prístup. Pracovný pomer spoločnosti TURVOD, a. s., Martin, ukončil dohodou, pričom podľa zistení matky sa jednalo o dôvod skončenia pracovného pomeru pre používanie alkoholických nápojov. Ďalej poukázali na náklady na zabezpečenie riadnej starostlivosti o deti, z ktorých jedno študuje na vysokej škole a druhé navštevuje strednú školu, avšak má také fyzické dispozície, ktoré si vyžadujú zvýšené náklady na všetky položky so štatstvom súvisiace. Ďalej namietali, že otec na poslednom pojednávaní prezentoval tvrdenie, že je nezamestnaný a iný príjem nemá. Bol pritom upovedomený o tom, že zo správy sociálnej poisťovne je zrejmé, že je poberateľom invalidného dôchodku. Otec zamlčal, že mu bol priznaný dôchodok, ako aj tu skutočnosť, že počnúc mesiacom máj 2021 nastúpil do zamestnania. Súd prvej inštancie nezohľadnil postoj otca detí k otázke výživného a tým pochybil. Odvolateľky tiež spochybnili správanie otca detí, keď od 01.01.2019 do 31.05.2020 bol práceneschopný, avšak išlo o zdravotné komplikácie z dôvodu alkoholizmu otca. Obdobe súd prvej inštancie nesprávne rozhodol o výške výživného od 22.04.2021 do budúca, keď výživné ponechal v pôvodnej výške a otec zámerne oddialil nástup do práce, čo malo byť súdom vyhodnotené ako rozhodujúci vplyv na posúdenie otázky výšky výživného na deti. Rovnako napadli výrok o trovách konania, a to v súvislosti s tým, že súd prvej inštancie nedostatočne vyhodnotil osobitosť prípadu, keď sa účastníci konania museli domáhať plnenia vyživovacích povinností z dôvodu absolútne nezodpovedného prístupu otca detí k plneniu si vyživovacej povinnosti voči deťom.

4. Otec vo vyjadrení matky a plnoletej dcéry uviedol, že súd uložil povinnosť platiť na plnoletú T. zvýšené výživné zo sumy 200,- eur mesačne na sumu 230,- eur za obdobie od 19.04.2017 do 31.12.2018, pričom T. v tom čase nebola plnoletá. Poukázal tiež na to, že je invalidný dôchodca, a preto nemá povinnosť platiť výživné na plnoletú dcéru. Uviedol tiež, že súd prvej inštancie nevykonal rozhodujúce dôkazy o príjmoch, výdavkoch, majetkových pomeroch povinnej strany s jediným príjmom zo sociálnej poisťovne.

5. K odvolaniu matky a plnoletej dcéry sa nevyjadril kolízny opatrovník.

6. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanovením § 65, § 66 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že odvolanie tak plnoletej T., ako aj odvolanie matky, sú čiastočne dôvodnými, preto za použitia § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1, 2 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP).

7. V zmysle čl. 41 Ústavy SR, je vymedzený rámec ústavnej starostlivosti ochrany manželstva, rodiny a rodičovstva, kde okrem iného je Ústavou SR zaručené právo detí na rodičovskú výchovu a starostlivosť a zároveň právo rodičov na starostlivosť o deti a o ich výchovu. Zákon o rodine, je jeden z rozhodujúcich zákonov, ktorým sa čl. 41 vykonáva. Výživné je v zmysle Zákona o rodine právnym nárokom dieťaťa. Právo dieťaťa na výživné je ovplyvňované právnymi skutočnosťami, ktoré vedú k vzniku, k zmene a zániku práva na výživné. Do celého tohto procesu vstupujú za určitých okolností nielen povinné a oprávnené osoby, ale aj štátne orgány, a to predovšetkým súdy, ktorých jednou zo základných úloh je dbať o zabezpečenie práv a právom chránených záujmov detí.

8. Prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou oboch rodičov až do času, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť, a ak aj si túto povinnosť rodičia neplnia, môže súd aj bez návrhu určiť rozsah ich vyživovacej povinnosti. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov má právo podieľať sa ich dieťa aj keď výška výživného výslovne v zákone stanovená nie je, vyplýva zo všeobecné uznávaného hľadiska o tom, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá životnej úrovni rodičov, a ktorú by rodičia dieťaťu zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti. Tomu zodpovedajú i kritériá pre určenie výšky výživného, ktorými sú jednak schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného rodiča, ako i odôvodnené potreby dieťaťa. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Zákon zároveň umožňuje súdu zmeniť predchádzajúce rozhodnutie o určení vyživovacej povinnosti, a to najmä s prihliadnutím na zmenu osobných a majetkových pomerov tak na strane dieťaťa, ako aj rodiča. K vydaniu nového rozhodnutia o výživnom však dôjde len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru, pričom skutočnosť, či príslušná zmena dosahuje relevantnú intenzitu pre zmenu rozhodnutia, posúdi súd. Dôvodom na zmenu rozhodnutia však budú len v prípade, ak sa

závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov. Relevantnosť zmeny sa zisťuje perovaním tvrdených a preukázaných nových pomeroch s pôvodnými pomermi významnými z hľadiska určovania výživovacej povinnosti tak, ako boli zistené v príslušnom spisovom materiáli vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu rozhodnutiu.

10. Súdna prax výkladom ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine považuje za zmenu pomeroch na strane oprávneného dieťaťa, výraznú zmenu vo výške jeho nákladov na základné životné potreby (bývanie, strava, ošatenie), ale aj zmenu vo výške nákladov na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa, ako aj vzdelávanie, kultúrne a športové aktivity závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa. Uvedené náklady na uspokojovanie potrieb dieťaťa má pokrývať výživné od rodičov, keďže dieťa si ich samo nemôže zabezpečiť, nie je totiž schopné samo sa živiť.

11. V preskúmvanej veci z obsahu spisového materiálu vyplýva, že naposledy bolo o výživnom rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 20P/132/2013-121 zo dňa 17.12.2013, keď súd schválil rodičovskú dohodu, ktorou boli maloletá T. a maloletý Q. zverení do osobnej starostlivosti matke s tým, že otec sa zaviazal platiť na maloletú T. výživné vo výške 200,- eur mesačne a na maloletého Q. výživné vo výške 150,- eur mesačne. V čase posledného rozhodovania súd vychádzal u otca z príjmov, ktoré dosahoval v spoločnosti Turčianska vodárenská spoločnosť, a. s., kde za obdobie od 01/2012 do 12/2012 činil priemerný čistý mesačný príjem 1.076,- eur a vyplatené príplatky za rok 2012 činili 2.351,82 eur. Za obdobie od 01/2013 do 08/2013 dosahoval čistý priemerný mesačný príjem otca sumu 1.002,97 eur a príplatky za dané obdobie činili 1.469,47 eur celkom. Po podaní návrhu otec dosahoval čistý priemerný mesačný príjem za obdobie od 01/2016 do 12/2016 vo výške 1.033,75 eur, za obdobie od 01/2017 do 05/2017 činil 921,41 eur, za obdobie 06/2017 do 03/2017 vo výške 843,72 eur a za obdobie od 03/2018 do 04/2019 činil 740,99 eur, pričom príplatky už otec nepoberal. Okrem toho otec vykonával zástupcu vlastníkov bytov pre Okresné stavebné bytové družstvo Martin, kde mu za rok 2017 bola vyplatená odmena vo výške 1.522,56 eur. Túto funkciu prestal vykonávať ku dňu 31.12.2018. Otec od 19.01.2018 do 16.03.2018 bol poberateľom nemocenskej dávky v priemernej výške 473,- eur. V období od 18.12.2019 do 11.08.2020 bol vedený ako nezamestnaný a bol poberateľom dávky v nezamestnanosti v priemernej výške 666,50 eur. Otec bol poberateľom nemocenskej dávky v priemernej výške 665,- eur v období od 01/2019 do 12/2019. Pre spoločnosť PERSONICA, s. r. o. so sídlom v Žiline pracoval od 12. augusta 2020 do 21. apríla 2021, pričom jeho priemerný vymeriavací základ činil 1.352,- eur. Otcovi bol priznaný invalidný dôchodok s účinnosťou od 22.05.2020 vo výške 487,40 eur, a to rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava zo dňa 09. októbra 2020. Pokiaľ ide o matku táto naposledy pracovala u rovnakého zamestnávateľa ako v súčasnosti, pričom jej čistý mesačný priemerný príjem za rok 2012 bol vo výške 373,18 eur a za obdobie od 01/2013 do 08/2013 vo výške 393,90 eur. V čase súčasného rozhodovania jej čistý priemerný mesačný príjem za obdobie od 4/2016 do 09/2016 predstavuje sumu 484,33 eur, za obdobie od 08/2016 do 01/2017 predstavuje sumu 489,54 eur za obdobie od 01/2017 do 05/2017 predstavuje sumu 518,50 eur za obdobie od 04/2017 do 03/2017 predstavuje sumu 591,98 eur, za obdobie od 03/2018 do 12/2018 predstavuje sumu 638,73 eur, za obdobie od 01/2019 do 12/2019 predstavuje sumu 742,88 eur a za obdobie od 01/2020 do 11/2020 predstavuje sumu 884,04 eur. Maloletý Q. v čase posledného rozhodovania navštevoval materskú školu, a to v školskom roku 02/2012, 02/2013. V súčasnosti navštevuje ôsmy ročník základnej školy. Plnoletá T. navštevovala v čase posledného rozhodovania ôsmy ročník základnej školy a aktuálne po strednej škole pokračuje v príprave na budúce povolanie štúdiom na vysokej škole. Zmena pomeroch nastala tak u matky, ako aj u otca a oboch detí. Matkin príjem sa od doby posledného rozhodovania zvýšil, keď aktuálne jej príjem činí 884,04 eur mesačne netto. Otec pracoval v Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a. s., kde jeho priemerný čistý príjem v čase posledného rozhodovania činil 1.150,- eur. Za rok 2016 bol jeho čistý priemerný mesačný príjem 1.033,- eur, ktorý postupne klesol zo sumy 921,- eur mesačne až na sumu 740,- eur mesačne, čo bolo následkom práceneschopnosti otca. Pracovný pomer u svojho dlhoročného zamestnávateľa bol ukončený 01.04.2019 dohodou bez uvedenia dôvodu. V čase od 01/2019 do 12/2019 bol práceneschopný s dávkou vo výške 665,- eur a následne bol vedený ako uchádzač o zamestnanie do 11.08.2020 s dávkou vo výške 666,- eur. Otcovi tiež vznikol nárok na poberanie invalidného dôchodku od 22.05.2020 vo výške 487,40 eur. Najvýraznejšia zmena nastala u oboch detí tak, ako správne skonštatoval súd prvej inštancie, keďže v tom čase maloletá T. navštevovala ôsmy ročník základnej školy, pričom v čase súčasného rozhodovania navštevuje vysokú školu a dosiahla plnoletosť. Maloletý Q. v čase posledného rozhodovania navštevoval prvý ročník základnej školy, resp. pri podaní návrhu, navštevoval materskú školu a v čase rozhodovania súdu prvej inštancie navštevoval ôsmy ročník základnej školy. Obe deti sú o viac ako sedem rokov staršie a výdavky na deti prirodzene

rástli plynutím času. Zvýšené výdavky súvisia s rastom zabezpečením potrieb súvisiacich s návštevou škôl, voľnočasovými aktivitami. Okrem toho zvýšenie nákladov u detí zohľadňuje aj prirodzené navýšenie cien komodít a poplatkov. Rovnako sa zvýšili výdavky v súvislosti so zabezpečením stravy v domácnosti, a to najmä počas dištančného vzdelávania. Súd prvej inštancie správne zvýšil výživné na obe deti za obdobie od podania návrhu, teda od 19.04.2017 do 31.12.2018 o sumu 30,- eur mesačne, keďže otec preukázateľne pracoval v Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a. s. a mal príjem z výkonu funkcie zástupcu vlastníkov bytov. Od 01.01.2019 do 31.05.2020 bolo určené výživné vo výške 200,- eur mesačne na už plnoletú T. a 150,- eur mesačne na maloletého Q., keďže v uvedenom čase bol otec práceneschopný a následne bol nezamestnaný. Súd prvej inštancie správne zvýšil výživné na obe deti s účinnosťou od 01.06.2020 do 31.08.2020 u každého z detí o 15,- eur mesačne, keďže v tom čase bol otcovi priznaný invalidný dôchodok. Na rozdiel od súdu prvej inštancie odvolací súd zvýšil výživné s účinnosťou od 01.09.2020 do budúca u oboch detí o sumu 30,- eur mesačne, teda 230,- eur na plnoletú T. a na maloletého Q. na sumu 180,- eur mesačne, nakoľko otec do 11.08.2020 do 21.04.2021 pracoval pre spoločnosť PERSONICA, s. r. o. s priemerným vymeriavacím základom 1.400,- eur brutto a bol zároveň aj poberateľom invalidného dôchodku vo výške 500,- eur. Okrem toho odvolací súd konštatuje, že od 03.05.2021 je otec zamestnaný vo firme PTÁČEK-veľkoobchod, a.s., kde jeho príjem dosahuje cca 1.350,- eur brutto. Podľa názoru krajského súdu otcov príjem umožňuje platiť vyššie uvedené zvýšené výživné, keďže súdom prvého stupňa zvýšená vyživovacia povinnosť nezohľadňuje dostatočným spôsobom zmenu pomerov na strane detí, ako aj na strane povinných osôb, teda rodičov. Aj podľa odvolacieho súdu pokiaľ otec argumentoval tvrdeniami, že nepoberá invalidný dôchodok, uvedené nemôže mať za následok, že súd nebude zohľadňovať jeho príjem z uvedeného dôvodu, keďže daný nárok bol riadne preukázaný. Krajský súd rovnako ako súd prvej inštancie prihliadol pri zvýšení výživného na to, že matka zabezpečuje starostlivosť o deti viac menej sama. Navyše už plnoletá dcéra nie je s otcom v pravidelnom kontakte a maloletý syn sa s otcom v zmysle rozsudku nestretáva. Skutočnosť, že s otcom bol ukončený pracovný pomer dohodou z dôvodu používania alkoholických nápojov preukázaná nebola.

12. Pokiaľ ide o zameškané výživné, toto bolo súdom prvej inštancie správne určené za obdobie od 19.04.2017 do 21.04.2021. Pri určení nedoplatku na výživné za dané obdobie súd prvej inštancie správne vychádzal, že otec si určené výživné podľa posledného rozsudku plnil, a preto vyčíslil nedoplatok na výživnom za obdobie od 19.04.2017 do 21.04.2021 vo výške 888,- eur na každé z detí. Preto odvolací súd výroky súdu prvej inštancie o zameškanom výživnom fakticky potvrdil.

13. O trovách konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že účastníkom konania nepriznal nárok na ich náhradu, keďže nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov. Argumentáciu odvolateľky o tom, že súd prvej inštancie nedostatočne vyhodnotil osobitosť daného prípadu (okolnosti na strane zákonného zástupcu detí v súvislosti s absolútnou nezodpovednosťou otca k plneniu vyživovacej povinnosti) pokladá i odvolací súd za nedôvodnú. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa nestotožnil s tvrdeniami, že otec zavinil trovy konania už samotnou existenciou konania. Ani odvolací súd nepovažoval za spravodlivé, aby otec hradil nárok na náhradu trov konania z dôvodov uvádzaných matkou.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)